

Dante Alighieri: Božanska komedija

Referat

Črnomelj, 19.3.2010

Zakaj je Dante največji pesnik svojega časa?

V pesnitvi Božanska komedija je združil vsa stališča srednjeveškega sveta v zaokroženo celoto. Temelji na krščanski filozofiji in teologiji, ki sledi krščanskim predstavam o peklu, vicah in nebesih. V dogajanje so vključene številne zgodbe o resničnih ljudeh Dantejevega časa ter tudi iz prejšnjih časov. Ljubezen do Beatrice daje pesnitvi poseben čar. Upošteva, kot je tudi za njegov čas značilno, antične motive. Božanska komedija je zaradi pomena vsebine in oblikovno estetske skladnosti najpomembnejše delo v srednjeveški književnosti in s tem je tudi njen avtor največji pesnik svojega časa.

S čim je Dante vplival na slovensko poezijo?

Dante je imel izjemen vpliv tudi na slovensko književnost, saj ga je prvi pri Slovencih občudoval Matija Čop. Vpliv pa je imel tudi na Prešerna pri pesnitvi Krst pri Savici, kjer je Bogomila imela podobno vlogo kot Beatrice v Božanski komediji. Prešeren je prevzel tudi obliko Božanske komedije.

Nastajanje Božanske komedije in razlaga naslova

Nastajala je od leta 1309 do 1321. Sprva jo je avtor imenoval samo komedija(Commedia), saj je ta beseda tedaj označevala vsako delo s tragičnim začetkom in srečnim razpletom. V znak njene posebne pomembnosti je po Dantejevi smrti dobila dodatek božanska.

Namen Božanske komedije

Pesnik želi s pesnitvijo pokazati podrejenost veri tistega časa. Prikazat hoče stališča do problemov Italijanske srednjeveške družbe - nasprotje med papeštvom in cesarstvom, razpadanje verskega socialnega in političnega reda, neenotnost Italije...

Zgradba božanske komedije

Božanska komedija je ep, sestavljen iz 100 spevov. Ti so urejeni v tri dele ali kantike:

- 1.kantika – Pekel (Inferno)
- 2.kantika – Vice (Purgatorio)
- 3.kantika - Nebesa (Paradiso)

Vsaka kantika obsega 33 spevov in v začetku je uvodi spev. Kitica je tercina, verz pa jambski enajsterec. Pesnitev je napisana v italijanskem jeziku.

Snov Božanske komedije

V uvodnem spevu Dante opiše začetek potovanja po posmrtnih pokrajinah (pekeli, vice in nebesa). Pogovarja se z dušami, ki tam bivajo, hkrati pa premišljuje o življenju in smrti, ter o večnosti in krščanski veri.

Skozi potovanje ga spremlja Vergil, rimski pesnik, s katerim skozi mogočna vrata vstopi v peklenko preddverje nato pot nadaljujeta po devetih krogih pekla:

1. krog: pravičniki pred Kristusom
2. krog: pohotniki
3. krog: požeruhi
4. krog: razsipneži in skopuhi
5. krog: jeznoriteži in z dolgočasni
6. krog: neverniki
7. krog: nasilneži
8. krog: prevaranti
9. krog: izdajalci (naj globji del pekla, kjer vlada Lucifer in se imenuje Kocit)

Mimo Kocita zdrsneta in se vzpenjata navzgor v vice. Najprej stopita čez reko Tiberio v predvice, kjer so duše malomarnežev. Nato se začneta vzpenjati po sedmih planotah gore vic, kjer se očiščujo sedmih grehov:

1. Napuha
2. Lakomnosti
3. Nečistosti
4. Nevoščljivosti
5. Požrešnosti
6. Jeze
7. Lenobe

Na vrhu sedme planote ga Virgil zapusti, saj kot pogan ne sme vstopiti v nebesa.

Dante sam vstopi v očarljiv gozd, ki se imenuje raj in je prispodoba popolnega življenja, naravnanege k Bogu, tu ga sprejme Beatrice in ga spove. Potem se okopa v reki Lete – izbriše grehe in spiije vodo iz Eunoe, katera mu obudi spomin na dobra dela. Tako očiščen skupaj z Beatrice odide v nebesa, kjer se sreča z Bogom.

Literarna vrsta

Božanska komedija je versko alegoričen ep; verski je zato, ker je značilen za srednji vek, saj postavlja krščansko vero v središče pozornosti. Alegoričen ep pa je zato, ker beseda alegorija pomeni figuro, pri kateri je abstraktni svet predstavljen s konkretnimi čutno dojemljivimi podobami – govori v podobah.